

BOUMORT RESERVA NACIONAL DE CAÇA EN ESTAT SALVATGE

Un paradís salvatge amb història

La Reserva Nacional de Caça de Boumort compleix trenta anys convertida en un espai únic a Europa per observar i fotografiar desenes d'animals protegits || Es tracta d'un enclavament catalogat que combina la gestió cinegètica i l'ús públic i busca ampliar activitats sense massificació

E. FARNELL

La Reserva Nacional de Caça de Boumort, entre les comarques del Pallars Jussà, el Sobirà i l'Alt Urgell, és l'únic espai natural salvatge d'Europa on crien alhora quatre espècies d'aus rapinyaires: el voltor comú (lleonat), el negre, el trençalòs i l'aufrany. És per això que aquest espai protegit s'ha convertit en un reclam internacional per a l'observació d'aus, amb més de setanta autoritzacions a l'any a fotògrafs professionals i aficionats que aspiren a captar el vol majestuós de les aus rapinyaires.

Aquestes no són l'únic reclam de la reserva, que aquest any compleix trenta anys, ja que en les seues 13.000 hectàrees de superfície conviuen cérvols, isards, cabirols, senglars, galls fers o guineus, entre d'altres. El cérvol és el més característic i del qual hi ha una de les poblacions més importants i ben estructurades del Pirineu.

Fa dos dècades la reserva va arribar a sobrepasar els 1.000 exemplars i actualment n'hi hauria uns 600 de controlats i censats, segons les dades de la reserva. L'espectacle de la brama del cérvol també atreu milers de turistes cada any i fins i tot s'han habilitat punts d'observació i rutes guiades per gaudir de l'espectacle dels cérvols mascles al buscar femella i bramar per atreure la seua màxima atenció.

Joan Curià, tècnic de la Reserva, afirma que Boumort "és un autèntic paradís salvatge" per a l'albirament de fauna, on es compagina la gestió cinegètica de l'espai amb la conservació i regeneració dels hàbitats naturals, a més de potenciar els recursos turístics i econòmics dels municipis que la integren. "Aquí arriben turistes de tot arreu: europeus, escandinaus, del Japó o Corea, atrets per l'espectacle que ofereix la fauna salvatge", va dir Curià. Els punts d'alimentació suplementària o canyets per als rapaços i l'observatori de Boumort generen molta atracció: "Poder veure menjar en directe les aus rapinyaires té per als visitants un gran valor, una cosa que potser aquí no es veu igual."

La Reserva Nacional de Caça (RNC) de Boumort va ser creada per llei i aprovada pel Parlament de Catalunya l'octubre del 1991 per protegir i aprofitar les espècies animals en estat salvatge que l'habitaven i preservar els ecosistemes. De les 13.000 hectàrees que formen aquest espai protegit, 9.800 són propietat de la Ge-

Vista de la vall de Carreu, a la zona sud de la reserva.

L'interior de l'observatori d'aus.

Imatge de diferents exemplars de trençalòs de diferents edats.

AMPLIAR USOS

La reserva afronta el repte d'ampliar els usos i permetre noves activitats controlant la massificació

neralitat i la resta pertanyen a les EMD de Sossís, Taús i la Guàrdia d'Ares. Els municipis participen en la seua gestió a través de la Junta Consultiva. La reserva produeix una sèrie de rendiments procedents de les diferents activitats turístiques i dels permisos expedits anualment de la caça, que reverteixen directament en els municipis i en les propietats. En

aquest cas, els caçadors locals gaudeixen també d'una sèrie de privilegis, com són la caça menor, del senglar, i la possibilitat de disposar de permisos de caça major amb descomptes. "És un actiu molt important per a la reserva i són molts els que venen especialment per aconseguir grans trofeus."

El futur de la reserva passa per regular l'ús públic mantenint l'estat salvatge identitari d'aquest espai natural. "Serà necessari encaixar bé aquesta gestió, evitar les massificacions regulant tots els usos i nous serveis, perquè pugui conservar l'ADN que l'ha caracteritzat durant aquestes tres dècades", va explicar Curià.

Milloren les poblacions i triomfa la reintroducció del voltor

El projecte de reintroducció del voltor negre a l'RNC de Boumort el 2007 ha suposat un revulsiu, tant per preservar aquesta espècie, que es trobava en perill d'extinció a Catalunya, com des del punt de vista turístic. La iniciativa va aconseguir fixar al Pallars aquestes aus carronyeres i actualment n'hi ha al voltant de quinze parelles i uns seixanta exemplars, i vuitanta parelles més de voltor comú. El seguiment que fa la reserva en època de cria

(del desembre a l'agost) també ha permès censar quatre parelles de trençalòs. Pel que fa al cas de l'aufrany, és l'únic que migra cap al continent africà, encara que hi ha fixes dos parelles. La gestió que s'ha portat a terme a la reserva de caça ha permès regular les poblacions d'ungulats salvatges, la qual cosa n'ha millorat la població i ha evitat la sobrepoblació tal com va passar el 2007, amb uns índexs molt elevats de cérvols.

LA DADA

1991

ANY DE CREACIÓ

L'RNC va ser creada per llei i aprovada pel Parlament de Catalunya el 1991 per a l'aprofitament de la caça.

13.000

HECTÀREES

Són les hectàrees de Boumort, de les quals 9.800 són a la Generalitat i la resta a les EMD de Sossís, Taús i Guàrdia d'Ares.

70

AUTORITZACIONS A L'ANY

Són els permisos que s'atorguen de mitjana a l'any només per observar i fotografiar la fauna salvatge de la reserva.

SUCCESSOS EMERGÈNCIES

Mor un cofundador de Jazztel per intoxicació de gas a Bagergue

La víctima és l'empresari madrileny Miguel Salís, de 63 anys || Va tenir lloc en un domicili de Naut Aran i una dona va ser evacuada crítica al Moisès Broggi

A. GUERRERO / H. CULLERÉ

NAUTARAN | Un home de 63 anys va morir ahir a la tarda i una dona de mitjana edat va resultar ferida de caràcter crític a l'intoxicar-se tots dos amb gas en un domicili de Bagergue, a Naut Aran. La víctima és l'empresari madrileny Miguel Salís Canosa, un dels fundadors de Jazztel i Eolia Renovables, entre altres companyies, segons ha pogut saber aquest diari.

Els Bombers Emergències van rebre a les 14.10 hores diverses trucades alertant de la presència de dos persones inconscients en un domicili de dos plantes. Pel que sembla, van ser pròxims els que van alertar a

INCONSCIENTS

Els Bombers, que van desplaçar dotze efectius, van trobar les dos persones inconscients a l'habitatge

l'intentar contactar-hi sense èxit. Els Bombers Emergències es van desplaçar amb quatre dotacions –una ambulància suport vital avançat, una ambulància bàsica, un camió de salvament i vehicle de comandament– amb un total de dotze efectius. A la seua arribada al número 8 del Camin Pessòla, van localitzar

Imatge del dispositiu a primera hora de la tarda d'ahir a Bagergue.

les dos persones inconscients a l'interior de l'habitatge. Els dos ferits van ser rescatats amb vida però el seu estat era extremament greu. L'home va ser traslladat a l'Espitau Val d'Aran de Vielha, on va morir poc després, mentre que la dona va ser evacuada en helicòpter del Sistema d'Emergències Mèdiques (SEM)

a l'hospital Moisès Broggi de Sant Joan Despí, a Barcelona, a causa de la simptomatologia d'intoxicació.

Paral·lelament, els Bombers van ventilar l'immoble i van assistir totes les persones afectades. També van portar a terme nous mesuraments de comprovació a la zona afectada pel gas

i a les 18.20 hores van donar el servei per finalitzat.

Per la seua part, els Mossos d'Esquadra han obert una investigació per aclarir les causes del succeït i on es va produir la fuga. S'indaga si es va tractar d'una fuga de gas o bé va ser una mala combustió, segons fonts pròximes.

Tres detinguts per un furt a Tàrrrega

TÀRREGA | Els Mossos van detenir divendres dos homes i una dona de nacionalitat peruana i cubana i veïns de Barcelona acusats d'un furt a Tàrrrega. El robatori es va produir a l'aparcament d'un supermercat de la plaça Ribambau quan una compradora pujava al vehicle i va ser alertada per una dona que li preguntava si eren seues unes claus que hi havia a terra. La dona va baixar del cotxe i els lladres van aprofitar per robar-li la bossa. La víctima ho va denunciar i la policia va localitzar els suposats lladres en un control a l'N-II a la Granyanella.

Ensorrament en un immoble a Oliana

OLIANA | Els Bombers van revisar ahir al matí les obres d'un immoble a Oliana després que s'esfondressin diverses bigues. Va tenir lloc a les 8.14 hores i els operaris van resultar il·lesos.

Crement fins a quatre contenidors a Tremp

TREMP | Els Bombers de la Generalitat van sufocar divendres a la nit un incendi de quatre contenidors als voltants del pavelló municipal de Tremp.

Alerten d'un frau amb calendaris a Solsona

SOLSONA | La Policia Local de Solsona va alertar d'un intent de frau amb la venda de calendaris amb finalitats solidàries. Es tracta d'una estafa.

SUCCESSOS DENÚNCIA

Demanen col·laboració contra robatoris a Bellpuig

L. PEDRÓS

BELLPUIG | L'ajuntament de Bellpuig va demanar la col·laboració de la ciutadania després que divendres al matí es produïssin robatoris en domicilis de la localitat. Segons el consistori, els sospitosos són dos homes joves que anaven vestits amb armilles grogues i que es feien passar per operaris que havien de dur a terme reparacions en clave-

gues i desaigües del carrer. Trucaven a les cases i demanaven que els omplissin un cubell d'aigua per poder desembussar els embornals.

L'ajuntament va demanar que, si algú té informació per identificar-los, telefoni al 112 o a la comissaria dels Mossos d'Esquadra de Tàrrrega, ja que la policia catalana ja ha obert una investigació en aquest sentit.

MEDI AMBIENT ESPAIS PROTEGITS

Llum verda al Parc de Prades, que inclou pobles de les Garrigues

REDACCIÓ

LLEIDA | La conselleria d'Acció Climàtica s'ha compromès a crear el Parc Natural Muntanyes de Prades en un termini de tres anys. Aquest anunci es va fer ahir en una trobada al monestir de Poblet (Conca de Barberà) amb els representants de les diferents administracions implicades en el projecte, llargament reivindicat al territori, entre les quals, el consell de les Garrigues, ja que el parc afectarà els municipis del Vilosell i la Pobla de Cérvoles.

Tot i que encara es desconeix quina partida pressupostària tindrà, la consellera, Teresa Jordà, va reiterar que "tan important és la declaració de parc com el pla de protecció". En aquest sentit, va assegurar que el futur parc, el quinzenè de Catalunya, ha de nàixer "sense

Els representants dels municipis afectats pel parc.

carències" respecte a recursos humans i materials que el facin viable.

Per la seua part, el president del consell de les Garrigues,

Jaume Setó, va indicar que espera que el parc sigui una realitat el 2024 i es tingui en compte els propietaris particulars de terrenys.

Sisó Difusions, s.a.
Compra de monedes d'or, plata i bitllets

Plaça de la Sal, 6, 1º-B - 25007 LLEIDA
Tel.: 973 23 52 53
siso@sisodifusiones.com - www.sisodifusiones.com

TREMP	Creu Roja 973 65 10 00	SORT	Jutjat de Pau 973 62 00 64	Oficina turisme 973 69 06 40
Ajuntament 973 65 00 05	Servei d'ambulàncies 904 10 81 08	Ajuntament 973 62 00 10	Bombers 973 62 00 80	Farmàcia Aguilà Borràs 973 69 01 08
CAP Urgències 973 65 28 28	Farmàcies Martínez 973 65 00 32	Creu Roja 973 62 01 64	Mossos d'Esquadra 973 65 88 85	Correos 973 69 03 05
Hospital Comarcal del Pallars 973 65 22 55 Artigues 973 65 01 38	Servei d'ambulàncies 904 10 71 07	EL PONT DE SUERT	C. de Recursos Pedagògics 973 69 03 43
	Correos 973 65 03 09	Farmàcia T. Mallorqués 973 62 00 65	Ajuntament 973 69 00 05	Serv. d'Extensió Agrària 973 69 00 40
	Inem 973 65 07 65	Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca de la Generalitat 973 62 08 04	CAP 649 80 53 05	Societat de Pescadors 973 69 05 15
	Bombers 973 65 08 80	Correos 973 62 02 41	Servei d'ambulàncies 902 45 09 02	Bombers 973 69 00 80
	Urgències Mossos 112	Escola de Piragüisme 973 62 07 75	Jutjat de Pau 973 69 00 77	
	Mossos d'Esquadra 973 65 88 00			

MUNICIPIS SERVEIS

Denuncien el tancament de l'oficina bancària de Vilaller

Només obrirà amb cita prèvia, encara que el caixer es mantindrà

X.R.

VILALLER | L'ajuntament de Vilaller i veïns denuncien el tancament de l'oficina de la Caixa, l'única que hi ha al municipi. L'alcalde, Maria José Erta, va explicar ahir que només l'obriran amb cita prèvia, encara que el caixer automàtic es mantindrà. Erta es va preguntar: "Com es lluita contra la despoblació si als

REACCIONS

"Com es lluita contra la despoblació si als pobles petits ens tanquen serveis bàsics?"

pobles petits ens van tancat serveis bàsics?". L'edil va dir que, de moment, desconeixen quan tancaran l'oficina. En una carta (vegeu la pàgina 6), l'alcalde denuncia que es quedaran "sense un servei essencial" i que els veïns hauran de desplaçar-se per carretera en un trajecte d'onze minuts per arribar a l'oficina bancària més pròxima, al Pont de Suert. També afirma que als pobles

Una veïna de Vilaller utilitzant el caixer automàtic.

"hi ha una estreta vinculació de la població amb l'entitat" i van remarcar la importància de disposar d'"un interlocutor de confiança que assessora en la gestió dels diners, amb un tracte de proximitat i confidencialitat".

A Camarasa s'ha produït una situació similar i els veïns han portat a terme protestes per reclamar a CaixaBank que mantingui oberta més hores

a la setmana l'única sucursal. De moment, la situació no ha variat.

Un estudi del Banc d'Espanya va xifrar en 38.558 els lleidatans que no compten amb una sucursal bancària o un caixer automàtic a la seva població o en un radi de 5 quilòmetres al voltant. Són els habitants de 130 dels 231 municipis de la demarcació. Aquesta situació empitjorarà.

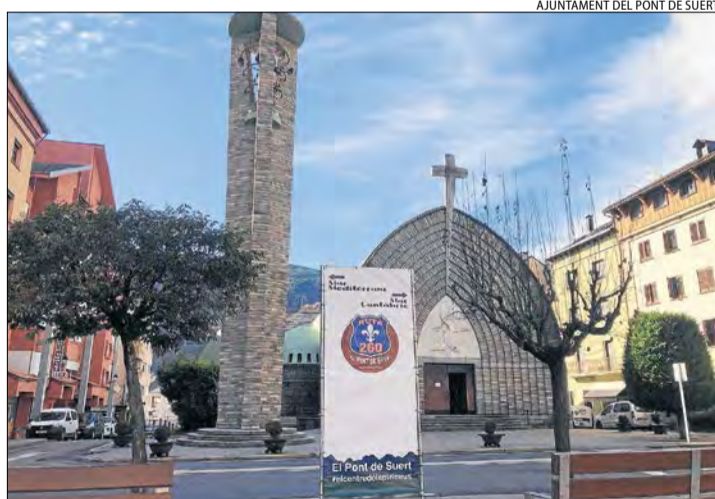
MUNICIPIS

La Vall de Boí tria construir un skatepark l'any que ve

LA VALL DE BOÍ | La construcció d'un skatepark és l'obra seleccionada pels veïns de la Vall de Boí per sufragar amb els 40.000 euros de la partida de pressupostos participatius per a l'any que ve. Aquest projecte costarà 35.000 euros i ha estat triat pel 43 per cent dels participants a la consulta popular amb 132 vots.

Es completarà amb la millora de l'accés de vehicles d'emergència al centre històric de Barruera valorat en 5.000 euros. La millora del pati de l'escola Vall de Boí va ser la segona opció més votada, la millora del sistema de calefacció de la guarderia la tercera i la reforma de la circulació en alguns punts del municipi va ser la quarta.

TURISME INICIATIVES

Un dels cartells promocionals instal·lats al Pont.

El Pont de Suert es promociona com a capital del 'moturisme'

EL PONT DE SUERT | La capital de l'Alta Ribagorça ha dissenyat la campanya *Ruta 260 Midpoint*. El Pont de Suert per atreure més motards i convertir-se en un lloc de referència on fer un alto al camí en el transcurs de les rutes entre Roses, a Girona; i Hondarribia, a Guipúscoa a

través de la carretera N-260 (Eix Pirinenc).

L'ajuntament va instal·lar la setmana passada un photocall davant de l'església del Pont de Suert perquè els turistes aficionats a les motos puguin immortalitzar el seu pas per la localitat.

TURISME PROJECTES

El Jussà inverteix més d'un milió en la via de la Pobla de Segur a Cellers

TREMP | El consell del Jussà licitarà aquest mes els treballs per adequar trenta quilòmetres de la via verda entre la Pobla de Segur i Cellers, que costaran 1,17 milions d'euros.

Aquesta actuació està inclosa al projecte *Foment del Patrimoni Natural d'Interès Turístic al Jussà* i se li sumaran els deu quilòmetres que ja estan habilitats entre la Pobla i Salàs de Pallars al voltant del pantà de Cellers, segons l'organisme. Les obres s'executaran el 2022. Els fons Feder de la UE, els consistoris implicats i la Diputació costejaran 600.000 euros, mentre que la Generalitat finançarà la resta.

Aquest camí recorre diversos punts d'interès paisatgístic i històric com són el pou de gel de Talarn, el

pont romànic de Tremp o la séquia centenària de l'Espina, entre d'altres. Altres actuacions previstes en el marc d'aquest projecte són la creació d'un nou espai d'interpretació de la naturalesa a Pes-

ACTUACIONS

Centres d'interpretació, rutes de raquetes, vies ferrades i un camp d'eslàlom

sonada (Centre Boumort), la implantació de rutes de raquetes i esquí a la Vall Fosca, millores a la recepció de visitants de Mont-rebei i la instal·lació d'una via ferrada a Terradets i un camp d'eslàlom al riu Noguera Pallaresa a la Pobla.

CERTÀMENS FIRES

Una de les parades de la Fira de Nadal de la Pobla de Segur.

Setze parades a la Fira de Nadal de la Pobla de Segur

LA POBLA DE SEGUR | Setze parades van participar ahir en la Fira de Nadal de la Pobla de Segur dedicades a la venda de productes de proximitat i artesans. Aquest any el certamen va canviar d'ubicació i es va celebrar al passeig del poliesportiu al costat de l'N-260. Aquesta novetat no va restar visitants ja que la jornada va finalitzar amb èxit de participació. Durant el matí es van servir més de sis-centes racions de

caldo de Nadal elaborat per És Pallarès i se'n van tornar a repartir més a la tarda. A més, hi va haver tallers infantils i des de l'organització Alba Jussà es va dur a terme una activitat per descobrir les sorpreses del calendari d'advent al Jardí dels Llibres. També es van celebrar actuacions musicals i es va sortejar una gran panera de Nadal. La Fira de Nadal l'organitza l'ajuntament amb el suport de la Diputació i el consell.